

CERKVENI GLASNIK

Izhaja z a d n j i t e d e n v m e s e c u

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

P o s a m e z n a š t e v i l k a s t a n e 2 D i n .

Cerkev sv. Andreja.

Že več kot eno leto se vršijo poprave naše cerkve sv. Andreja na glavnem trgu. „Kokr Noe barko, tok devajo ta turm!“, tako je dejal, marsikateri Tržičan. Res v začetku so bile težave z načrti, zima ni čakala in tako je vse novo delo čakalo letošnjega leta. Hvala Bogu, delo je v glavnem sedaj dovršeno.

Načrt za prezidavo stolpa je napravil naš domači stavbni podjetnik g. Varšek. Na splošno sedaj njegova izvedena zamisel kar ugaja in se prilega tudi okolici cerkve. Tudi druga dela so izvršila vsa domača, tržiška podjetja. Poznejšim rodovom naj bodo ta podjetja naštetá. Sledeči gg. mojstri so razna dela izvršili: G. Šramek: podiranje stare strehe in pozlačenje urnega kazala; g. Primožič: polknice v obojih linah; g. Bocak: kleparska dela; g. Stritih ml.: tesarska dela; g. Prattes: prebarvanje urnega kazala; g. Marikič: vezi; g. Kos: ureditev ure in železna lestev iz velikih do malih lin; zidarska dela pa seveda po svojem načrtu g. Varšek.

Vsa ta dela stanejo skupno Din 85 832. Kar lepa svota je to. Cerkveno predstojništvo bi bilo v velikih skrbeh, če bi vse to moralo samo spraviti skupaj. To je tudi znano, da cerkev sv. Andreja sama nima prav nobenega lastnega premoženja. A pri popravi sta se prav lepo izkazala patronat cerkve in naša mestna občina. Mestna občina je po večini že, deloma bo pa še, prispevala skupno lepo svoto Din 39.500 —. Patronat je pa tudi velikodušno prispeval svoj del v znesku Din 23.949. Občini in patronatu bodi za velikodušno naklonjenost izrečena prisrčna zahvala!

Na cerkev sv. Andreja pa pade za poprave znesek Din 22.383 —. Tudi to je še precej. Skrb cerkvenega predstojništva bo, da to svoto zbere skupaj Din 12 000 —, ki so jih stvorili prejšnji prispevki občine in zbirke deklet l. 1928 po Trziču, že zmanjšuje del potrebne svote, ki jo mora k popravil prispevati podružnica, na Din 10.383 —. Te slednje bo treba še dobiti! Odkod? Ne kaže drugega: Nabiralne pole bo treba narediti in iti od hiše do hiše. S cerkvenim predstojništvom se še pomenim o načinu zbiranja. A kolikor mi bodo le druga opravila dopuščala, bom šel po tej zbirki sam. Vem, da to ne bo najprijetnejši posel, a sem tudi prepričan, da bo to opravilo pokazalo zopet povsod zvrhano mero znane tržiške prijaznosti in naklonjenosti za dobro in potrebno stvar. Nihče ne bo pobiral zase, ampak za tržiško zadevo, kar bo pač Trzič umel. Po svojih močeh naj vsak prispeva, če ne more naj pa s prijaznostjo nabiralca odslovi!

Pa še ne bo s poravnavo stroškov za popravo cerkev sv. Andreja urejena. Zvonenja še nima. Tega pri tej cerkvi zelo pogrešamo že zaradi bitja ure in tudi pri pogrebih je malo čudno, ko vedno mimo molčečega stolpa nosimo po glavnih ulicah svoje drage k zadnjemu počitku. Zvonenje pri cerkvi sv. Andreja mora biti že res kmalu popolno urejeno! Želim pa le to, da bi bilo to zvonenje pravo, bronasto. Vsaj pri tej cerkvi, ki je sredi našega mesta, imejmo lepe bronaste zvonove! Saj bomo še ugodno prišli do njih. Zaenkrat bi uredili tri zvonove. Mrliški zvonček bi bil tudi za najmanjši zvon pri rednem zvonenju. Ta že, edini sedaj, visi v zvoniku. Drugi zvon bi bil narejen iz tega, ki je do julija ubit visel v stolpu. Tedaj sem ga ukazal sneti in sedaj čaka

ukrenitve. Tretji zvon, zaenkrat največji, bo pa moral biti nov. Z ozirom na najmanjši in na ubiti zvon, ki bo prelit, se bo teža tretjega sukala okoli kg 400. So bronasti zvonovi sedaj kg po Din 46, za prelivanje ubitega pa pride na kg Din 23. Tako okoli 25.000 dinarjev bo treba, da se nam zamišljeni trije zvonovi oglasijo iz stolpa sv. Andreja. Pa to je račun brez krčmarja, oziroma brez zvonarja, ki bo ob dogovoru pač moral vse točno naznačiti. Četrti zvon bomo pa zaenkrat pač lahko pogrešali in bo zadeva poznejšega časa.

Tako je torej sedaj stanje sv. Andreja in bronastih zvonov, ki jih pač vsi želimo imeti vsaj pri eni cerkvi v naši župniji. Na Vas, dragi Tržičani, je predvsem ležeče, kdaj bo prijazna cerkva na glavnem trgu popolno plačana in z zvonenjem urejena. Pripominjam, da pojde nabirka Din 10.383 — najprvo k popravil in šele drugo v fond za zvonove. Zvonovi pa preje ne bodo naročeni, dokler ne bo zanje zbrane že primerne svote. Ko namreč zvon že enkrat iz lin doni, težko izvabi še zanimanje za svoj neporavnani račun. To se je v zadnjih letih marsikje pokazalo.

Kdaj in kako se bo nabirka za potrebe sv. Andreja vršila, bo oznanjeno v cerkvi. Priporočena pa bodi ta potrebna nabirka že sedaj! —

Komu poslednje moči?

V bližini Londona je bilo. Pet kilometrov pred postajo zapazi vlakovodja brzega vlaka znamenje »Stoj«. Skoraj v istem času zapazi vlakovodja brzovlaka, ki vozi od nasprotni strani isto znamenje. Oba vlakovodja ustavita vlak in čakata. Ker se znamenje ne premakne, pošlje vlakovodja prvega vlaka kurjača, da gre pogledat na progo. Pri tračnem premikaču najde ta kurjač že tovariša od drugega vlaka in še tovariša, ki prihaja od tretje strani, kjer se je bil ustavil tudi osebni vlak. Pogledajo se železničarji. Ugotovijo, da tračni premikači niso premaknjeni. Če ne bi bilo znamenja »Stoj«, gorje! — Kličejo uslužbenega železničarja, a zaman. Do male, samotne čuvajnice v bližnjem gozdčku morajo iti. A tu jih prestraši grozen prizor. Uslužbeni železničar leži mrtev na tleh. — Poklicani zdravnik ugotovi pozneje, da je pri umrlem bila hitra smrt, ki jo je povzročila kap.

Poznejša preiskava je povedala sledeče: V usodnem času je bilo na vseh progah, ki so prihajale skupaj pri premikačih tega čuvaja, znamenje »Stoj«. Železničar je pač čutil težki bolezenski napad. Ni mogel več po telefonu klicati pomoči zase, a z zadnjimi močmi je premaknil znamenja na progah na »Stoj«. Ko je še to storil, je omahnil in umrl.

Koliko človeških življenj je rešil ta železničar, ki je v zadnjih minutah življenja mislil ne na sebe, ampak na svojo dolžnost!

Vedno je to nekaj velikega in občudovanja vrednega, če kdo kakšni stvari posveti svoje poslednje moči. Zalostno pa je, če je ta stvar nevredna tolikšne žrtve. Najplemenitejša je takšna žrtev, ki je darovana veri, Bogu. — Ali poznamo mi katoličani pravo žrtev za Boga, za krščansko ljubezen, za versko življenje nas samih in našega bližnjega? Premalo! Če bi bilo namreč v nas samih in v naših

prednikih več pravega, neustrašenega, požrtvovalnega, katoliškega duha, bi bilo več praktičnega krščanskega življenja po naših družinah, več skrbi in zanimanja za uredbe in naprave sv. Cerkve, več svetosti v zakonskem življenju, več nedolžnosti v mladinskih vrstah, manj bojov za krščansko poučevanje otrok, manj nesramnega tiska, manj ogabnosti pri politiki.

V času največje stiske je v starih Tebah Pelopidas zbral sveto četo junaških mož, ki so bili res na vse pripravljene. V enem boju so padli vsi, zvesti svoji obljudi.

Tako sveto četo, ki je pripravljena vojskovati se za Kristusa in Cerkev, rabi tudi dandanes krščanstvo, rabi sleherna župnija za poglobitev verskega življenja. Naj vstajajo take čete s požrtvovalnim, Kristusovim, duhom v vseh naših družinah, naj raztezajo svoj vpliv ljubeznjivo v svojo okolico in Kristus bo povsod zmagoval. Kjer pa Kristus zmaga, tam je vse prav. —

Drugod.

Drugod po svetu je marsikaj napačnega, pa tudi dobrega. Iz dveh poročil naj bo nekaj navedenega!

Dobra Tržičanka, ki ubira pot popolnosti v Španiji piše svoji materi med drugim:

Na praznik sv. Rešnjega Telesa nas je poslala č. mati gledat procesijo v mesto. Začudila se boš, ko Ti sporočam, da tu ženske ne pridejo vpoštev, vsaj pri tej procesiji ne. Bili so sami moški. Španija je, kot Italija, zelo katoliška dežela in bi naši moški morali videti tukajšnje, kakšno vero imajo. Zastopani so bili vsi uradi, vsa oblastva, vsa duhovščina, vsi redovi, vojaštvo, kar je bilo še posebno lepo videti. Igrala je tudi vojaška godba. Mnogo ministrantov je bilo oblečenih kot kakšni paži iz srednjega veka s perikami, v spomin na starodavne šege te dežele. Mladi gospodje so stopali mimo nas brez sramu, okrog vratu s svetinjami in trakovi raznih kongregacij ali s škapulirji. Bilo je res lepo in genljivo videti, kako moški pripoznavajo svojo vero. — Šele čisto na koncu se je v neredu gnetlo nekaj dam, vse oblečene v dostojne črne obleke in tudi s škapulirji in trakovi okoli vratu. Posebno vzorno so se vedli vojaki. Tako lepo so klečali ali korakali, da so dali vsem najlepši zgled. —

V Nemčiji se mudi že par let naš slovenski duhovnik g. svetnik Janez Kalan. Kdo ne pozna tega imena izza gibanja za abstinenco in za razmah naših Marijinih družb. Sedaj se žrtvuje gospod za naše izseljence in v mnogih poročilih primerja vtise iz tujine z razmerami pri nas. V našem duhovskem glasilu piše med drugim:

Naj navedem par pojavov, ki mi na Nemškem ugajajo in pričajo, da ljudstvo ni prevzetno. — Mnogokrat vidim, da fantje 16, 18, 20 in tudi več let stari, ministrirajo v ministrantski obleki. Ministrantska služba je častna služba — brez plačila. In otroci se kar trgajo za to službo. — Dijake in dijakinje imenujejo »otroke«. — Kako pobožne in ponižne so tukaj učiteljice! Kakor redovnice! — Moda je tukaj tudi spačena kakor povsod, a ne tako kakor pri vas. »Bubikopf« je prav malo v navadi. — V župniji Bottrep Boy, kjer sem prej stanoval, je zdravnik kot član »cerkvenega odbora« pri procesiji nebo nosil. To so pojavi, ki so na Slovenskem nemogoči. Zmerjali bi ga z »mežnarjem«. — Da je na Slovenskem mnogo ošabnosti priča tudi to, ker moški tako malo morajo k domačim duhovnikom k spovedi hoditi. Tukaj gospodje, tudi akademiki, redno poslušajo čisto navadne kaplanske pridige in hodijo — tudi zdravniki, direktorji, mestni župani k domačim kaplanom k spovedi. Ravno to, kako tukaj ljudje pridno in radi hodijo k spovedi in sv. obhajilu, tudi moški, je znamenje ponižnosti. Jaz sem že dolgo tukaj, pa jih še zmirom občudujem. In kaj je spoved drugega kot ponižanje? — Narodnega šovinizma ne opazim pri dobrih katoličanih prav nobenega. —

Zgodilo se je.

Časti vredna gospa Marija Florez y Lopez de Dicastillo Olmeda (umrla l. 1865) je bila odličnega rodu iz Madrida. Z rodnim plemstvom je prav lepo združevala tudi plemenito ljubezen do Boga in do bližnjega. Že v prvi mladosti je rada osrečevala potrebne reveže z raznimi darovi. Po zgodnji smrti starišev je razdelila precejšen del dedščine potrebnim siromakom, Ustanovila je tudi društvo, ki naj bi podpiralo reveže in pomanjkanje trpeče redovnice. Ni se sramovala stopiti pred cerkvena vrata, kjer je (sicer nepoznana) prosila miloščine za svoje varovance. Svetno razveseljevanje je ni mikalo. Za zakon se ni mogla odločiti, dasi je imela dovolj snubačev. Pet let je živela v Parizu kot spremljevalka svojega brata, ki je imel tam službo španskega poslanika. Tu si je pridobila splošno spoštovanje. Dve protestantovski družini sta tedaj po njenem prizadevanju prestopili v katoliško cerkev. Vsakdanje obhajilo ji je dajalo moč, da se je popolnoma posvečevala delu iz ljubezni do bližnjega. Ni se sramovala obiskovati revežev po stanovanjih, da jih je tolažila in tudi gmotno podpirala. Čez dan je delila podporo ljudem, v noči je pa dostikrat klečala pred Najsvetejšim v dvorni kapeli.

Ko se je vrnila v Madrid, je ustanovila nedeljsko šolo za služkinje in oskrbela je posebno hišo za padle ženske. Imela pa je nepopisno veliko težav s strežništvom in z ljudmi, ki so ji nasprotovali. A njen vztrajni pogum je premagal vedno vse ovire. Ustanovila je tudi cerkveno družbo »Služabnic najsv. Zakramenta«. V kratkem je štela ta družba 10 zavodov. Ko je Marija l. 1865. hotela potovati v Rim, da bi izprosila dovoljenje svetega očeta za svojo družbo, je nastala v mestu Valencia kuga. Takoj se je podala tja, da ja stregla obolelim. Pri tem karitativnem delu si je pa nakopala tudi sama bolezen in je umrla.

Člani odličnih in preprostih družin so se vedno zavzemali za reveže in pomoči potrebne. Sledimo jim tudi mi!

† Nadučitelj Jožef Kragl

prvi stalni voditelj tržiške šole od tržiške šole od 6. oktobra 1879 do 27. decembra 1905.

Sedaj, ko je imel nadučitelj Kragl svoj lastni, prijeten dom, se je mogel z vsemi svojimi močmi posvetiti svojemu stanu — učiteljevanju. Delal je, delal čez mero, delal še v boleznih, dokler ni popolnoma obnemogel in skoraj bi rekel iz šole stopil v grob — k počitku. Sam je premnogokrat povdarjal, da je njegova želja dvigniti v njegovo oskrbo izročeni zavod, predrago mu tržiško šolo, na najvišjo stopnjo. Že 10. maja l. 1881 je dosegel, da so prišli vsi štirje šolski razredi pod skupno streho. Koliko skrbi in potov je bilo treba, ko je število učencev tako zelo naraščalo in je bilo treba misliti na novo šolsko poslopje, katero je bilo l. 1897 srečno dozidano; v tem novem poslopiju se je nastanila deška šola, v starem pa je ostala dekliška. Že leta 1882 je izposloval, da se je v Tržiču ustanovila tudi obrtno-nadaljevalna šola s tremi razredi. Vedno se je trudil, da je mogel šoli oskrbeti tem več šolskih učil in res je postala tržiška šola tekom let ena najbogatejših ljudskih šol na učilih. Skrbno je nabiral slike, rastline, mineralije, žuželke, zlasti metulje etc. in v prav posebno veselje mu je bilo, ko mu je leta 1902 tedanji poštni uradnik v Tržiču, g. Teodor Keil obljubil, da bo brezplačno nagatil vsakovrstne živali, če se mu oskrbijo; in tedaj je prosil vsepovsod, zlasti pri tržiških lovcih, in res v odbi enega leta je šolski kabinet postal podoben malemu muzeju. Tudi za knjižnico je imel posebno skrb, zlasti da so se sprejele le najboljše knjige. Ob koncu vsakega šolskega leta je oskrbel razstavo šolskih izdelkov ljudske in obrtno-nadaljevalne šole; te razstave so na njegovo povabilo posetili od blizu in daleč imenitne osebnosti, večkrat tudi okrajni glavar,

šolski nadzorniki, enkrat tudi ljubljanski knezoškof. Večkrat je ob posamnih jubilejih aranžiral šolske gledališke predstave — zlasti take, ki so utrjevale v ljubezni do domovine in do Boga. Kot nekako plačilo igralcem je s šolsko mladino prirejal šolske izlete v bližnjo okolico. Tudi je na svoji šoli uvedel v poletnem času redne tedenske otroške igre na prostem — pač neka posebna redkost za tedanje čase. Pri vsem tem pa je skrbel, da je na zavodu vladala jeklena disciplina; včasih je šel v tem skoraj predaleč v svojih zahtevah, tako n. pr. da je moral vedno vsak učenec obut priti v šolo. Glavno pa kar je treba povdariti, je bila njegova vzgoja! Vedno se je trdno držal načela, da ni njegova dolžnost le učiti, ampak kot glavni cilj mu je bila globokoverska npravna vzgoja. In v tem je bil naravnost mojster, vsaj je poleg besede svetil vedno vsepovsod najlepši vzgled! Skoro ves čas svojega učiteljevanja v Trziču je poučeval s par malimi izjemami četrti razred.

Kragl je vzgojil veliko število krščanskih značajev — mož in žena, pa tudi častno število duhovnikov. Izmed njegovih učencev so dosegli mašniško posvečenje sledeči čč. gg.:

Janez Debelak — ordiniran 1891 — umrl 14. sept. 1928 kot župnik v Št. Jurju pri Šmarju; Karel Dornig — ord. 1892 — umrl 10. febr. 1909 kot beneficiat v Voglah pri Kranju; Anton Kocjančič — ord. 1892 — t. č. župnik v Jurkloštru; Stanko Peharč — ord. 1893 — umrl 26. 7. 1909 kot mestni župnik v Črnomlju; Martin Škerjanec — ord. 1895 — t. č. župnik na Raki; Jožef Pollak — ord. 1896 — t. č. kot bivši amer. duhovnik v pok. v Trziču; Franc Oraniš — ord. 1896 — umrl v Križah pri Trziču 24. avg. 1920; Peter Janc — ord. 1899 — t. č. župnik v Vodica; Janez Theuerschuh — ord. 1900 — t. č. duhovnik v Boljuncu pri Trstu.

(Dalje prihodnjič.)

Jungršče ustorie.

(Konec.)

No, prov doh Bvaže ni biv na Koroščm. Voča jo j drgače pogruntov. Mav ana verbšna j pršva h kajžce, tok de j voč na stare leta še kazav z gruntam se pobijate.

Glih u tistmo cajto so se pa tle po Gorenščm tud usače sorte fabrče začenal. J pa pršu anga lepga dne h voč Bvažov ta birmanšč botr. Obrajtan šlosar je biv. Pa j začev dopovdvate, koko se j h ta nov fabrč fajn prštimov. Gspodje kar nega usē zbarujejo jn ulik zaleže negova beseda. Sta jo pa z vočam pogruntova űokle: Bvaže nej domu pride. U fabrč bo zraven botra devov šlosarč antverh, usak večer bo pa pr grunt uhka pomagov, de se nav treba voč na stare leta tok matrate.

Res, anga lepga dne pride voča na Korošk jn Bvaže ga j kar debev pogledov, k je zvedu, de j ponga pršu. No, pa j biv Bvaže koj bark ite. Voča j z mojstram use na prov zrihtov, punkle j Bvaže zvezov jn hmav sta bva voča jn sin na odhajano. Bvaže se j že kar po nemšč špraš poslavlov, tok de ga j biv voča kar vesev.

Peš sta jo mahava preče domo. Prjazn sta se use sorte meniva. K sta bva še u Korošije, j voča sina še u uštarijo pelov. U ano tako šta šva, k j nemšč naps imeva, a gospodina j tud slovensk zastopiva. Vačna sta bva oba. Kej toplga b bvo dobro. J pa pobarov voča, če b kej toplga mogvo hmav bite. Birtna j pa rekva: »O ja, bom pa ane rospratlice brž nardiva!«. Voča ni nē vedu, koga bo to za ana menaža, k doma žena nkol ni tačga devova. »Bova vidva kakšn nama bo nardiva!« j reku voča preče Bvažo. Bvaže se j pa zej strašn kunštnga naredu, pa j reku: »Veste voča, tale birtna naja misle! Tkuj pa že zastopm, de vem, koga nama bo prulekva: Ross se prav kon, Braten se pa jmenuje prata. A vidte: konsko prato bova jedva!« »Tga pa že ne!«, prav nato voča. »dobr de s se tkuj špraše nauču! Raj kar napre pova vačna, kokr pa konščga mesa sita!« Gor sta koj pr prič ustava jn šva. U vež j voča samo u kuhno zaupu: »Sami jete konšč meso, če vošte, za kranšč

ževosce ni!« Debev je birtna gledova, k sta gosta tok čudn odšva. Vn s kuhne j pa še kar lpo dišavo.

Vačna, pa veseva, šta pršva voča in Bvaž domu. Glih z žganc sta se mastiva, k je tud že botr pršu. Sta pa zopovdvava od rajže jn od konšč malce, k jo bva hmav trofiva. Botr, k je dost nemšk znov, se j pa začev smejate. K se j nasmejov, j pa povedov: »Naumna sta bva! Porestano prato vama j Koroša pekva, ne pa kona!« — Mav sta uba sline požrva, Bvaža j bvo še mav sram, voča j biv pa na zadne še kntent, k je dnar pršparov.

Bvaže se j poj u fabrč šlosarije povotu. Kar golont fant je ratov. Od Korošije je še večkatv rad govoru, samo rospratlcov pa ni rad u prpovdvane jemav.

Oznanila za oktober.

Roženvenska pobožnost se vrši v oktobru ob nedeljah ob 2., ob delavnikih pa ob 7. uri zvečer. Pred izpostavljen m najsvetejšim bo sv. rožni venec in litanije Matere božje z molitvijo na čast sv. Jožefu.

4. Prvi petek v mesecu in god sv. Frančiška Serafinskega. Ob šestih sv. maša pred najsvetejšim za III. red, vesoljna odveza in skupno sv. obhajilo tretjerednikov. Sveto spoved naj opravi po možnosti več vernikov že predidoče dni!

6. 20. nedelja po Binkoštih, roženvenska nedelja in prva nedelja v mesecu. Zjutraj skupno sveto obhajilo za moške, ki so vabljeni, da za roženvenski mesec v obilnem številu prejmejo sv. zakramente. Doma bodo sv. maše ob 6., 8. in 10. uri. Ob 10. bo tudi opravilo z darovanjem, pri sv. Ani, kjer se vrši običajno cerkveno žegnanje. — Za popoldansko pobožnost: rožni venec, litanije M. b. in pete litanije Srca Jezusovega.

13. 21. nedelja po Binkoštih. Službe božje kot navadno ob nedeljah.

18. Sv. Luka, evangelist.

20. 22. nedelja po Binkoštih in spomin posvečevanja cerkva. Sv. maša ob 6. in 10. uri je z dvema blagoslovoma, ob 8. uri pa z enim. Ob desetih je slovesna peta sv. maša z leviti. Pred deseto sv. mašo gre procesija okoli cerkve; med procesijo pojo pevci »Coelestis urbs Jerusalem«. Popoldne so po rožnem vencu slovesne pete litanije Matere božje in kajenje oltarjev, ko pojo na koru »Magnificat«. Ta dan je pri vseh cerkvenih opravilih, tudi popoldne, darovanje za potrebe župne cerkve. To darovanje bodi toplo priporočeno!

21. Sv. Uršula. Ob šestih sv. maša za bratovščino sv. Uršule, orglana.

25. Sv. Krispin, patron čevljarjev.

27. 23. nedelja po Binkoštih in zapovedan praznik Kristusa Kralja. Ob šestih sv. maša z dvema blagoslovoma, o osmih z enim. Ob desetih je navadna sv. maša ker je tedaj tudi opravilo z darovanjem pri sv. Juriju, ko je ta dan običajno žegnanje za bistriško sosesko. Popoldne so v župni cerkvi slovesne litanije Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo Kristusu Kralju. Ob osmih sv. maša za čevljarsko zadrugo,

28. Sv. Simon in Juda, apostola. Ob šestih orglana, farna sv. maša.

31. Vigilija k prazniku Vseh svetnikov. Zapovedan strogi post.

Misijski praznik se obhaja po škofijski naredbi iz leta 1927. predzadnjo nedeljo v oktobru. Verniki, ki prejmejo ta dan sv. zakramente in molijo za spreobrnjenje nevernikov, dobe popolni odpustek, ki se more nakloniti tudi dušam v vicah. Sveto R. T. bo izpostavljeno ta dan od prve sv. maše do devetih. Priporoča se ta dan prejem sv. zakramentov in molitev za misijone.

Šolska sv. spoved bo ta mesec obvezna in združena s pouka prostim dnevom. Dnevi za posamezne šole bodo učencem razglašeni v šoli.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: Shod 6., skupno sv. obhajilo 4., vesoljna odveza 4.

Dekliška Marijina družba: Shod 13., ura molitve, 20., skupno sv. obhajilo 27., dekliški večer 15. in 22.

Marijina družba za žene: Shod in skupno sv. obhajilo 20.

Fantovska Marijina družba: Shod 13.

Shod bratovščine sv. Uršule: 27.

To in ono.

Nova maša, oziroma obnovitev nove maše, ki jo je obhajal v naši župni cerkvi dne 1. septembra vlč. g. Jernej Kogoj D. J., se je izvršila prav slovesno. Pevski zbor in društvena godba sta na predvečer priredila g. novomašniku pred župniščem lepo podoknico. Cerkev je bila okusno okrašena in urejena kot za največje slovesnosti. Novomašni govor je imel vlč. g. Janez Pristov D. J. Odbranih svatov sicer na tej novi maši ni bilo preveč veliko število, a je bilo to najlepše, ker je cela župnija sodelovala in smatrala novo mašo res za cerkveno slovesnost, kar predvsem tudi je. Zunanja slovesnost se je za krog domačih in nekaterih prijateljev vršila do večernic v dvorani »Našega doma«, po večernicah je pa šel g. novomašnik še za dve uri v dvorano »Rokodelskega doma« med vrle naše pevce in godbenike. V tem je obstojala ravno prava slovesnost nove sv. maše: v cerkvi navdse slovesno, zunanosti pa dnevno primerno in prisrčno. Po entedenskem bivanju med nami se je g. novomašnik vrnil zopet nazaj na Francosko. Bog ga spremljaj povsod. — Vsem, ki so pripomogli k lepi slovesnosti pa Bog povrni!

Zunaj cerkve postajajo, žal, tudi pri nas nekateri, ko je v cerkvi služba božja. Le, čemu hodijo stat pred cerkev? Boljše bi bilo, da so doma, kot da pohujšujejo s tem še druge. V nekaterih župnijah naše škofije dela tozadevno red orožništvo. Pri nas so tisti, ki postajajo zunaj cerkve in po pokopališču, letos ukradli več večerov tudi župniku del šmarnične pobožnosti. A razumevali so vendar župnikov pohod po pokopališču in okrog cerkve. Enake opominjevalne pohode mora zadnje nedelje vršiti župnik med osmo in deseto sv. mašo, če mu to seveda službena opravila dopuščajo. Naj bo izrečena prizadetim tudi na tem mestu prošnja: Skrbite, da ti pohodi, ki niso pač v čast prizadetim in tudi ne Bogu in dušnim pastirjem v veselje, prenehajo!

V cerkvi sv. Andreja se vrši, kot je bilo obljubljeni in oznanjeno, vsak četrtek sv. maša ob pol osmih zjutraj. Prav obilna udeležba je pri tej sv. maši in ta udeležba jo bo lahko ohranila stalno. Le še več otrok, ki ravno v četrtek nimajo šolskega pouka, naj bi k tej sv. maši prišlo! Pušča za potrebe cerkve sv. Andreja, ki niso najmanjše, se nahaja tudi na vratih glavnega uroda in bodi priporočena!

Sveto obhajilo ob pol šestih zjutraj bomo počeni z oktobrom pričeli deliti v župni cerkvi tistim, ki morajo biti že ob šestih na delu, pa se želijo preje okrepčati z angelskim kruhom. Ob tej uri naj pa k sv. obhajilu pristopijo res samo tisti, ki jih dnevno opravilo zadržuje od sv. maše ob šestih in ob pol sedmih. Da bomo to vpegljali, je pogoj tudi primerna udeležba.

Sveto pismo je gotovo najlepša knjiga. Sama božja beseda je v njej. A ta božja beseda ne sme biti po človeškem mišljenju ali po zlobi pokvarjena in obrnjena. To sveta cerkev vedno zvesto čuva. Pisatelji in izdajatelji, ki oskrbijo sv. pismo brez potrebnega cerkvenega dovoljenja zapadejo, po cerkvenem pravu, izobčenju. Tako čuva sv. Cerkev čistost božjega nauka. Vsaka izdaja svetega pisma, v kateremkoli jeziku, mora biti potrjena od cerkvene oblasti. Za tem potrdilom poglejte, kadar hočete sv. pismo, v kateremkoli jeziku, kupiti. Zadnji čas je hodil zopet po Tržiču in okolici prodajalec knjig sv.

pisma, ki so bile jako po ceni, a ne pristne. V župnišču se seveda ni oglasil. Ne kupujte nikdar takih knjig svetega pisma! Priporočam pa vsem slovensko, pristno, izdajo evangelijskih in apostolskih del, ki je izšla leta 1925 v Ljubljani. Tudi drugi deli svetega pisma bodo tej izdaji še sledili. Poljudno je razjasnjevano sv. pismo tudi v zgodbah, ki jih je izdajala Mohorjeva družba. Od cerkvene oblasti potrjeno sv. pismo le berite, z raznimi nepristnimi sv. pismi pa proč!

V zavetišču in sirotišču na Skali je s pričetkom šolskega leta nastanjenih toliko otrok, kot še nikdar. Samo v sirotišču je štiriinpetdeset otrok, tako, da so prav vsa ležišča oddana. Le zavetišče more sprejemati še otroke čez dan. Otroci predilniških starišev dobijo opoldne v zavetišču popolnoma zastoj kosilo. Stariši, ki ste čez dan po tovarnah, pošiljajte otroke v zavetišče, da jih obvarujete škodljivega vpliva ceste in slabe družbe! Mladinski skrbi naše Vincencijske konference naj pomaga še naprej Bog in blagi dobrotniki!

Tisti, ki imajo veselje za cerkveno petje se lahko vedno na novo prigrasijo g. organistu. Prav bi bilo, da se jih sedaj, ko bodo daljši večeri, prigrasijo več skupaj, da se skupno uvedejo. Za enak oglas me prosi tudi kapelnik godbe prosvetnega društva sv. Jožefa. Torčej, novi pevci in godbeniki, prigrasite se pevovodji, oziroma kapelniku!

Potres, par trenutkov trajajoč, smo čutili 2. septembra v Tržiču. Bilo je to deset minut pred sedmo uro, ko je bila v župni cerkvi druga sv. maša. V cerkvi je nastala kar panika. Večina je z glasnim klicanjem hitela ven. Pa je bilo kmalu vse dobro. Šibe potresa, reši nas o Gospod!

V Marijino družbo za žene je bilo 15. septembra sprejetih nanovo 14 žena. Naj bodo na družbo opozorjene posebno tudi mlajše žene!

Miloščine pri svetoletni procesiji, dne 22. septembra, je bilo nabrane Din 895. Kot je bilo oznanjeno pojde te miloščine ena tretjina za misijone, druga tretjina za reveže, tretja tretjina pa za popravo cerkve sv. Andreja.

Leta 1929. v Tržiču pokopani.

40. **Ivana Stibilj,** hči ključavničarja, Tržič 244, rojena 7. junija 1929, umrla 9. junija.
41. **Jakob Vodnov,** bivši tov. delavec, Planina Tegošče, rojen 1. maja 1912, umrl 11. junija.
42. **Rozalija Dovjak,** samska zasebnica, Sv. Ana 52, rojena 18. avgusta 1843, umrla 12. junija.
43. **Jera Toporiš,** obč. uboga, Tržič 64, rojena 13. marca 1858, umrla 20. julija.
44. **Ljudmila Križnar,** hči mlekarja, Tržič 102, rojena 5. julija 1929, umrla 5. julija.
45. **Antonija Luzar,** obč. uboga, Tržič 64, rojena 23. decembra 1855, umrla 8. julija.
46. **Ivana Plejbes,** hči predpredilke, Tržič 189, rojena 1. januarja 1921, umrla 9. julija.
47. **Franc Urbanc,** kolar, Bistrica 9, rojen 13. marca 1852, umrl 16. julija.
48. **Rok Zaletel,** obč. ubožec, Tržič 64, rojen 12. avgusta 1863, umrl 18. julija.
49. **Angela Slapar,** posestnica, Bistrica 2, rojena 9. maja 1879, umrla 22. julija.
50. **Marija Theuerschuh,** zasebnica, Trbič 137, rojena 22. marca 1855, umrla 24. julija.
51. **Jožefa Ahačič,** žena delavca, Tržič 11, rojena 26. aprila 1873, umrla 28. julija.
52. **Jožef Bergant,** posestnik in tov. delavec, Tržič 180, rojen 19. marca 1856, umrl 31. julija.
53. **Urh Župan,** posestnik, Sv. Ana 19, rojen 1. julija 1864, umrl 5. avgusta.
54. **Helena Župan,** žena tov. delavca, Tržič 160, rojena 2. maja 1871, umrla 8. avgusta.
55. **Uršula Kavav,** užitkarica, Sv. Ana 37, rojena 3. oktobra 1839, umrla 9. avgusta.